

RIJEČ UREDNIŠTVA

Poštovani vjeroučitelji,

ovaj broj „Kateheze” željeli smo posvetiti biblijskim temama. Naime uz ostale izvore kateheze: liturgija, tradicija, crkveno učiteljstvo, konkretni život, Biblija svakako zauzima najeminentnije mjesto u procesu kršćanskog i cjelovitog dozrijevanja ljudske osobe. Nekada je ona zapravo bila glavni i jedini izvor kateheze – u apostolskom i patrističkom razdoblju, jedno vrijeme je bila dobrom potisnuta na rub katehetskih događanja – skolastičko vrijeme, dok se u najnovije doba pojavljuje u katehezi kao alternativa suhoparnom rasčlanjivanju istina Objave i pukom memoriranju katekizamskih formula nastalih kao posljedica dugotrajnih i konciznih teoloških doumljivanja. Uvidjelo se naime da biblijski način prenošenja spasonosnih događaja više odgovara psihi aspiranta na kršćanstvo, da je njen jezik komunikativniji a poruka koja je u njemu sadržana bolje čuvana za kasnije naraštaje. To je potaknulo katehete na sustavno izučavanje Biblije kao izvora kateheze a posljedica toga jest biblijska kateheza. Ona se već smatra znanošću interdisciplinarnog karaktera utoliko ukoliko ima svoj cilj, svoju metodu, objekt proučavanja i svoje naslovnike.

Kao i druge znanosti usko je vezana uz dostignuća drugih ljudskih doumljivanja pa je zbog toga karakterizirana interdisciplinarnošću. Njeni koadiutanti u što cjelovitijem zadovoljavanju biblijskih potreba vjeroučenika jesu egzegeza, hermeneutika, biblijska teologija, didaktika, metodologija, pedagogija itd. U novije vrijeme ima sve više svojih pristalica na području katehetskog istraživanja a njeni dalekosežni dometi tek se naslućuju. Pod tim vidom najdalje u istraživanju, pa ako hoćete, i u eksperimentiranju, otišli su ljudi njemačkog govornog područja, kako katoličkog tako i protestantskog usmjerenja. Zapravo, na momente, teško je tu razlikovati što je stav jednih a što drugih. Obično se tu radi o jednodušnom poistovjećivanju što daje naslutiti da bi ova znanost mogla biti vrlo važno uporište rada i nastojanja oko ekumenskog promicanja postsaborskog opredjeljenja Katoličke crkve. Kad se pređe na područje biblijske didaktike, hermeneutike, biblijskih pomagala, dobrim dijelom prestaju divergiranja među različitim konfesijama. Upravo zato, za praktičnu teologiju, biblijska kateheza postaje most susreta vjerujućih u Krista Gospodina.

Naše područje još uvijek nekako stoji izvan tih svjetskih kretanja barem što se tiče teoretskog vida, premda se ne može osporiti onaj praktični. Dobar dio katehetskih tekstova koji se nude našim vjeroučenicima prožeti su biblijskom svješču koja je ili polazište ili cilj konkretne kateheze. Na taj način Biblija postaje vjeroučeniku domaća knjiga. Ona nije nepoznanica koja se krije i čuva unutar crkvenih i samostanskih zidina, nego je, zahvaljujući i našim izdavačkim kućama, duboko prodrla u obitelji. Slijedeći korak bi bio imati uvida u to koliko je ta knjiga čitana, koliko je moljena, koliko je ona nadahnuće i okrepa za konkretni život. Ne bi bilo na odmet, za vrijeme sata vjeronauka provjeriti mjesto i ulogu Biblije u obitelji vjeroučenika, ponuditi konkretne načine i modele njena „čitanja“.

„Biblija za mlade” bila je i ostala određeni boom za našu javnost. O njoj se pričalo i raspravljalo, na nju svraćala pažnja i roditelja i djece; ona je za mnoge bila prvo biblijsko štivo. To nas još uvijek ne smije posve zadovoljiti, premda se treba priznati vrijednost ovog zamašnog koraka koji je imao odjeka i u drugim zemljama sličnog društveno-političkog usmjerenja. Vjerojatno nikada kao do sada u povijesti naših bogoslovnih studija nije se toliko pažnje i vremena posvetilo izučavanju Biblije kao u posljednje vrijeme. Treba to zahvaliti i mnogim mladim snagama koje su specijalizirale na tom području te se sustavno bave izučavanjem i poučavanjem Biblije. Bio je pod tim vidom pokrenut i vrlo privlačan časopis koji je išao za popularizacijom biblijskih sadržaja. Prava šteta što je nakon vrlo kratkog roka morao uminuti. Za takva izdanja morala bi se osigurati sredstva. Trebala je iza toga stati koja redovnička zajednica te personalno i materijalno promicati biblijsku obnovu u nas. Možda to još uvijek nije prekasno.

Nada je okrenuta prema najmlađim našim teološkim snagama. S koliko interesa i s koliko ljubavi pristupa se obradi biblijskih tema! Netko je u te ljude zasadio klicu za istinskim izučavanjem riječi Božje. Ima tu nedoradenosti i na momente nesrazmjera, ali kada se uzme u obzir da su to mladi znanstvenici koji se tek okušavaju, onda se čovjek može samo diviti i čestitati im na odvažnosti ali i na postignutom znanstvenom uranjanju u otajstvo riječi Božje. Neki već daju naslutiti da nose u sebi obilati potencijal za minuciozno račlanjivanje biblijske povijesti, tradicije, pojmovlja te iz toga izvlačiti neobično kvalitetne zaključke za katehizaciju konkretnog – suvremenog čovjeka. To i jest zapravo ideal biblijske kateheze da uz pomoć egzegeze, hermeneutike, lingvistike, na vrlo govorljiv način pretoči biblijsku poruku. Ono što se može primjetiti kod ovih mladih znanstvenika jest zapravo muku koja se zaustavlja na samom ispitivanju objekta. Najveći im je problem transpozicija – adekvatno nuđenje uvjerljivo otkrivene vrednote. To da naslutiti da je u njihovom teološkom kurikulumu bila zasjenjena antropološka komponenta. Naime, objava nije svrha samoj sebi. Ona ima svog naslovnika, zna se od koga potječe i kome je namijenjena. Sva tri ova vida treba se dobro poznavati da bi riječ Božja bila ispravno shvaćena, dubinski zaživljena i djelotvorno navještena. Tek jedan takav pristup može dati garanciju pastoralnom djelovanju. Treba se nadati da će ove naše perspektivne snage i ubuduće imati dobre učitelje koji će ih uvoditi u cjelovitost, osvjetljavati im načine produbljivanja već usvojenog i na taj način konsolidirati njihove kršćanske osobnosti da ih „neće ni smrt, ni život, (...) ni sadašnjost, ni budućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, ni bilo koje drugo stvorenje moći rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našem” (Rim 8,38–39).

UREDNIŠTVO